

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/105/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321201403
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8321201403.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci manželov J. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, právne zastúpeného JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom, Námestie slobody 25, Humenné a Y. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XX, F., právne zastúpenej JUDr. Karin Bilou, Kukorelliho 52, Humenné, za účasti maloletého D. E., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo J. E., nar. XX.XX.XXXX a Y. E., rodenej Y., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v F., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod por.č. XX r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode z v e r u j e mal. D. E., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Otca z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletého sumou v rozsahu po 200,-- eur mesačne, ktoré bude poukazovať matke vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

IV. Otec je o p r á v n e n ý sa so synom stretávať každý utorok a štvrtok od 17.30 hod. do 19.30 hod. za prítomnosti matky, každú prvú sobotu v mesiaci od 10.00 hod. do 14.00 hod. v domácnosti otca za prítomnosti matky a každú tretiu sobotu v mesiaci od 10.00 hod. do 14.00 hod. v domácnosti matky za jej prítomnosti.

odôvodnenie:

1. Manžel podal dňa 26.04.2021 návrh na rozvod manželstva, ktorý odôvodnil tým, že po uzatvorení manželstva bývali u rodičov manžela a po narodení dcéry si zaobstarali vlastný byt. Asi rok po narodení druhého dieťaťa manželka začala reagovať podráždene a začalo dochádzať k roztržkám ohľadom výchovy našich detí. Manželka mu začala zakazovať chodiť s deťmi na prechádzky do prírody a obviňovala ho zo snahy poškodiť zdravie našich detí. Začala dávať najavo nedôveru k mojej osobe a odmietala mu zveriť deti v dobe, kedy ho nemohla kontrolovať. Manželia spolu prestali intímne žiť a celá starostlivosť o domácnosť sa zúžila len na ňu. Manžel musel variť pre seba aj deti, spoločne nehospodária, pričom opakovane mal vyzývať manželku k spoločnej návšteve psychológa, ktorú odmietla. K manželke stratil citový vzťah a nevidí nádej na jeho obnovu a nemá záujem na ďalšom trvaní nášho manželstva, ktoré je hlboko a trvale rozvrátené, preto podal návrh na súd. K návrhu doložil sobášny list a rodný list maloletého dieťaťa.

2. K návrhu sa vyjadrila právna zástupkyňa manželky JUDr. Gecáková, podaním zo dňa 03.09.2021, ktorá uviedla, že vzťah manželov nebol od začiatku ideálny, lebo už pred uzatvorením manželstva sa

dvakrát rozišli. Spoločne bývali u rodičov manželky, ale krátko po jeho uzatvorení manželstva vznikali medzi manželmi nezhody spôsobené rozdielnymi osobnostnými črtami. K rozvratu vzťahov prispela aj skutočnosť, že manžel bol veľmi ovplyvniteľný svojím otcom, ktorému sa nepáčilo, že zarobené peniaze dáva nám do spoločnej domácnosti a nie v plnej výške jemu. Pôžičku, ktorú spláca, zobrať manžel otcovi na rekonštrukciu domu rodičov. Dňa 14.04.2021 s Mestom Humenné manželia uzavreli zmluvu o nájme bytu - 2 izbového mestského nájomného bytu, za ktorý manželka uhrádzala náklady aj keď sa do tohto bytu nikdy nenasťahovali, lebo po uzatvorení zmluvy manžel odišiel žiť k svojim rodičom a zo strany otca manžela bol na neho vyvíjaný tlak, aby neplatil zbytočne nájom za mestský byt v sume cez 260,- eur mesačne, ale radšej finančne prispieval rodičom. Tento byt manželka držala preto, lebo si myslela, že sa manžel kvôli synovi naspäť vráti a syn bude vyrastať s oboma rodičmi, k čomu nedošlo, preto v mesiaci august 2021 byt manželka odovzdala. K nezhodám medzi manželmi dochádzalo len kvôli tlaku svokra, aby manžel neplatil nájom, ale aby prispieval svojim rodičom a tieto rozdiely v zmýšľaní spôsobovali nezhody medzi nimi, čo bolo vážnym dôvodom narušenia manželstva. Narušením vzájomných vzťahov, ktoré vyústilo do nečakaného odchodu manžela zo spoločnej domácnosti v mesiaci apríl 2021, dôsledkom čoho dochádzalo k postupnému citovému odcudzovaniu. Rozpory a problémy vyústili do takej miery, že s manželom od apríla 2021 nevedú spoločnú domácnosť, žijú oddelene a neplánujú spoločný život. Manžel sa aj na spoločnom stretnutí na pôde ÚPSVaR Humenné pred orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v záujme obnovy manželského spolužitia po ponuke sprostredkovania psychologického poradenstva na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Humenné, obnovenie spolužitia vyjadril, že nepripúšťa a nemá záujem o zotrvanie v manželstve. Vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo neplní svoj spoločenský účel a ani nie je predpoklad, aby sa tento stav v budúcnosti zmenil, nakoľko manžel rodinu opustil, nebol ochotný sa vrátiť, preto za týchto okolností ani manželka nemá záujem na ďalšom trvaní nášho manželstva.

Keďže manželstvo nevytvára vhodné prostredie a podmienky pre riadnu výchovu syna s rozvodom manželka súhlasila. Navrhla, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky. K stretávaniu otca so synom uviedla, že otec sa so synom stretáva 2 razy v mesiaci a to vtedy, keď ide s rodinou na nákup do F.. Chodil v soboty, ale teraz chodí vo štvrtky okolo 18.00 hod. Syn v auguste mal jeden rok a počas dňa spí trikrát a otec za synom chodí len z povinnosti, nemá k nemu vytvorený citový vzťah, vezme ho na ruky a nevie ani ako sa k nemu správať, ako ho zabaviť, matka navrhla, aby stretávanie nebolo upravené súdnym rozhodnutím. Matka je na rodičovskej dovolenke s príjmom 275,90 eur rodičovský príspevok a prídavok na dieťa vo výške 25,50 eur. Matka žije so synom v spoločnej domácnosti s mojimi rodičmi, ktorí sa podieľajú na úhrade výdavkov, lebo matka na bývanie neprispieva, uhrádza stravu, ošatenie, lieky a plienky pre maloletého. Otec na výživu syna prispieva dobrovoľne mesačne sumou po 100,- eur. Okrem výdavkov na zabezpečenie bývania, ktoré boli 260,- eur za nájom mestského bytu, v súčasnosti predstavujú 270,- eur, pričom vrátane el. energie a internetu mesačne rodičia uhrádzajú inkaso 320,- eur mesačne. Matka dopláca za predpisované dojčenské mlieko, za ktoré dopláca 14,- eur mesačne, výdavky na stravu kvantifikovala sumou 120,- eur mesačne, náklady na lieky aj vitamíny, sprej do nosa, sirup na teplotu, doplatok za antibiotiká v hodnote 40,- eur mesačne, napr. Pediakid na chuť do jedla 8,59 eur - Nekadex kvapky (probiotiká) 6,89 eur - Probio-fix 11,83 eur - Biopron (probiotika) 12,50 eur - Tantum verde spray 7,29 eur, Tantum verde spray 6,97 eur - Tantum natura orange 15 ks - gumené pastilky 7,69 eur - Dentinox gel 5,99 eur - Paralen 3,50 eur - Dermanpic 3,30 eur - Generica 4,69 eur - Nutridrink 5,11 eur - Vigantol 3,59 eur - Hylak forte 5,19 eur, náklady na hygienické potreby a drogeriu sú 30,- eur mesačne (detská kozmetika, krém na zapareniny, detský prášok na pranie..), plienky a vlhčené obrúsky - 40,- eur mesačne, obuv priemerne vo výške 14,- eur mesačne, uvádzajúc obuv, ktorú bude potrebné zakúpiť počas celého roka prihliadajúc na skutočnosť že noha maloletého bude stále rásť a striedanie ročných období: - jesenné topánky 30,- eur, 2x ročne botasky po 20,- eur - 40,- eur - 2 x papučky po 11,- eur - 22,- eur, gumáky 10,- eur - zimné topánky 35,- eur, jarné topánky 30 - t. j. spolu 167,- eur /12 mesiacov. Náklady na oblečenie právna zástupkyňa matky kvantifikovala sumou 50,- eur mesačne a uviedla, že matka má výdavky aj na kultúrne akcie, detské predstavenia, výlety, t. j. výdavky v rámci voľného času dieťaťa za účelom primerane sa starať aj o spoločenský, kultúrny, športový rozvoj maloletého - 10,- eur mesačne a okrem toho má aj cestovné výdavky vo výške 10,- eur mesačne. Právna zástupkyňa uviedla, že otec pracuje v drevovýrobe ako samostatne zárobkovo činná osoba od júna 2021 s príjmom okolo 1.200,- eur mesačne. Otec okrem D. nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť, preto navrhla, aby otec na výživu syna prispieval sumou 300,- eur mesačne, s účinnosťou od podania návrhu na súd.

3. Súd doplnil dokazovanie na pojednávaní konanom dňa 05.11.2021, na ktorom manžel na podanom návrhu na rozvod trval a uviedol, že jeho príjem je od 1200 - 1400,- eur v čistom a tento je zo samostatnej zárobkovej činnosti a navrhol, aby v prípade rozvodu manželstva bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a aby sa otec so synom stretával po dobu dvoch dní v týždni v rozsahu niekoľkých hodín a aby bol zaviazaný prispievať na výživu syna sumou po 100,- eur mesačne. Právna zástupkyňa manželky navrhla, aby otec bol zaviazaný prispievať na výživu syna sumou po 300,- eur mesačne. K režimu úpravy stretávania uviedla, že otcovi matka nikdy nebránila, ale uviedla, že matky by chcela byť pri stretávaní prítomná vzhľadom na vek dieťaťa. Rodičia zhodne uviedli, že otec je so synom v kontakte dva aj trikrát v týždni po dobu jednej hodiny a otec uviedol, že v zásade nemá problém s tým, aby pri tom bola aj jeho matka, ale chce, aby so synom mohol tráviť čas aj v mieste bydliska svojich rodičov, kam matka odmieta chodiť. Na tomto pojednávaní bol zisťovaný účel úveru otca vo výške 12 000,- eur, ktorý otec spláca. Otec platí na výživu syna sumu 100,- eur mesačne. Otec uviedol, že tento úver bol braný na opravu rodičovského domu aj na kúpu motorového vozidla. Kolízna opatrovníčka na tomto pojednávaní poukázala na to, že obaja rodičia by sa mali nastaviť tak, aby každý z nich spravil ústupok v záujme dieťaťa, lebo vzhľadom na vek dieťaťa teraz je pri stretávaní prítomná matka a aj druhý rodič má právo byť s dieťaťom. Na pojednávaní konanom dňa 19.01.2022 právny zástupca manžela uviedol, že sú pripravení sa dohodnúť, lebo v inom konaní medzi tými istými účastníkmi bolo neodkladným opatrením rozhodnuté o prispievaní na výživu sumou po 150,- eur a ďalším neodkladným opatrením bol upravený režim stretávania otca so synom bez prespávania. Právna zástupkyňa manželky uviedla, že rešpektujú rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté neodkladným opatrením o úprave stretávania a k určeniu vyživovacej povinnosti v rozsahu 300,- eur mesačne, k takto navrhovanej výške uviedla, že matka narodením dieťaťa prišla o príjem, ktorý mala vo výške 800,- eur s tým, že v súčasnej dobe dnes príjem jej predstavuje spolu prídavky a aj štátna sociálna dávka na dieťa spolu vo výške 400,- eur. Otec na minulom pojednávaní potvrdil, že z titulu samostatne zárobkovo činnnej osoby, jeho príjem je od 1200,- do 1400,- eur a uviedol, že spláca úver, ktorým zrekonštruoval rodičovský dom, preto žiadala, aby súd na splátku tohto úveru neprihliadal s uvedením, že otec si nespĺnil povinnosť uloženú súdom. Súd zisťoval, aké dôvody bránili otcovi preukázať skončenie predchádzajúceho pracovného pomeru a aj výdavkov, ktoré má. Právny zástupca manžela uviedol, že otec nespochybňuje fakt, že jeho príjem je v rozsahu od 1200,- do 1400,- eur a predchádzajúci pracovný pomer skončil preto, lebo jeho príjem je dnes vyšším ako mal v predchádzajúcom zamestnaní. Matka na tomto pojednávaní doplnila, že dojčenské mlieko bolo sčasti preplácané poisťovňou a v tomto období doplácala 14,- eur mesačne a dnes bez doplatku za mlieko pre syna dáva od 30-40,- eur mesačne. Okrem výdavkov kvantifikovaných právnu zástupkyňou matka synovi kupuje kolostrum, ide o výživový doplnok, ktorý stojí mesačne 45,- eur. Manžel bol vyzvaný na kvantifikovanie svojich mesačných výdavkov uviedol, že jeho príjem tento mesiac bol oproti ním uvádzanému príjmu od 1200 - 1400,- eur iba 1100 eur, lebo bol dva týždne doma a jeho príjem bol menší. Jeho pravidelné výdavky okrem splátky úveru mesačne vo výške 167,- eur, uhrádza pohonné hmoty v rozsahu 80,- eur na mesiac, ďalej pohonné hmoty na cestu za synom a jedna cesta ho stojí okolo 10,- eur, ďalej prispieva na bývanie svojim rodičom sumou 100,- eur na mesiac. V minulom otec ešte neplatil odvody, ale tento rok už odvody budú predstavovať okolo 300,- eur mesačne. Ďalej má výdavky na telefón vo výške 20,- eur mesačne a je fajčiar a za cigarety minie sumu od 130,- do 140,- eur, na stravu minie 100,- eur mesačne a má bežné výdavky na drogistický tovar.

4. Podľa ust. §-u 22 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len ZoR), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

5. V zmysle ust. §-u 23 ods. 1 ZoR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

6. Súd v súlade s ust. §-u 23 ods. 2 ZoR, zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada.

7. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

8. Podľa ust. §-u 23 ods. 3 ZoR, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

9. Ustanovenie §-u 18, upravuje vzťahy medzi manželmi tak, že manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

10. O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú v zmysle ust. §-u 19 ods. 2 ZoR, manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd a podľa odseku (3), na výkon povolenia a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

11. Posudzujúc návrh a samotný vzťah účastníkov konania ich výsluchom v zmysle vyššie uvedených ustanovení súd dospel k názoru, sú splnené zákonom stanovené podmienky pre zrušenie manželstva rozvodom. Vzhľadom na výnimočnosť predmetu konania a jeho spoločenskú ochranu zakotvenú v základných zásadách Zákona o rodine, podľa ktorých :

Článok 1

Manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobro. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.

Článok 2

Rodina založená manželstvom je základnou bunkou spoločnosti. Spoločnosť všetky formy rodiny všestranne chráni.

Článok 3

Rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža. Spoločnosť poskytuje rodičovstvu nielen svoju ochranu, ale aj potrebnú starostlivosť, najmä hmotnou podporou rodičov a pomocou pri výkone rodičovských práv a povinností.

Článok 4

Všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny.

Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a povinnosť zabezpečiť rodine pokojné a bezpečné prostredie.

12. Vyhodnocujúc vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že od manželov nie je možné očakávať obnovenie manželského spolužitia. Zároveň súd dospel k názoru, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel. Vychádzal pritom z dôvodov uvedených v návrhu, z výsluchu manželov na pojednávaniach, z ktorých vyplynulo, že manželia nežijú v spoločnej domácnosti od apríla 2021 a ich nezhody významnou mierou narušili spolužitie manželov tak, že si navzájom nie sú oporou, nevychováajú spolu dieťa pochádzajúce z tohto zväzku. Miera narušenia manželského spolužitia je daná dôvodmi jeho narušenia a to najmä rozdielnosťou predstáv o manželskom živote a aj zásahom zo strany starých rodičov na strane otca. Súd preto vyhodnotil manželstvo ako vážne narušené a rozvrátené.

13. Podľa §-u 100 Civilného mimosporového poriadku, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode.

14. Podľa §-u 62, odsek 1 a 2, Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa §-u 62 odsek 4 a 5, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa §-u 65, odsek 1, Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa §-u 75, odsek 1, Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na

schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Po vyhodnotení príčin rozvratu manželstva a aj jeho intenzity súd manželstvo účastníkov rozviedol a súd z predloženého rodného listu zistil, že z manželstva pochádza jedno dieťa, nie dve tak, ako to manžel uvádzal vo svojom návrhu a maloletého D. vzhľadom na zhodu rodičov zveril do osobnej starostlivosti matky. (Pozn. súdu: Manžel súdu doložil návrh na rozvod na tlačive s vybodkovaným textom, ktorý dopĺňal, preto súd usudzuje, že otec vpisoval do predtlaču týkajúcej sa iného konania, lebo manželka nemali dve deti, nežili v byte rodičov manžela a iné skutočnosti nesúvisiace s týmto konaním.) Pre určenie vyživovacej povinnosti vychádzal z toho, že matka od narodenia zabezpečuje osobnú starostlivosť o syna a jej príjmom je rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. K výdavkom na dieťa súd konštatuje, že matkou uvádzané výdavky na dieťa sú výdavky bežné, primerané veku dieťaťa, ktoré nemá zdravotné obmedzenia, pričom navyše matka synovi zabezpečuje aj výživové doplnky k strave pre zlepšenie jeho trávenia a chuti do jedla. Pri určovaní vyživovacej povinnosti zo strany otca vychádzal z ním uvádzaného príjmu vo výške od 1200-1400,- eur s konštatovaním, že posledný pracovný pomer, ktorý mal otec pred samostatným výkonom práce bol v spoločnosti Y. s.r.o. nižší oproti príjmu, ktorý otec uvádza dnes v rozsahu od 1200-1400,- eur (zo samostatnej zárobkovej činnosti). Otec okrem D. nemá inú vyživovaciu povinnosť a žije s rodičmi v ich rodinnom dome. Za odôvodnené výdavky otca z ním uvádzaného príjmu súd považuje príspevok rodičom na bývanie vo výške 100,- eur, náklady na stravu 100,- eur, pohonné hmoty cca 100,- eur, náklady na telefón 20,- eur. Výdavok, na ktorý súd prihliadať nemôže, je výdavok otca na splátku úveru vo výške 167,- eur mesačne na rekonštrukciu domu rodičov ako aj výdavok na cigarety, ktoré otec kvantifikoval sumou od 130 - 140,- eur, ktorý má zredukovať, prípadne sa ho vzdať, lebo potreby syna sú prvoradé. Platenie úveru na rekonštrukciu rodinného domu rodičov a zlozvyk otca (fajčenie) nemôže mať vplyv na určenie výživného pre maloleté dieťa, ktoré je na výživu rodičov odkázané. Otec počas konania uvádzal, že v súvislosti so začiatkom jeho podnikateľskej činnosti neplatí odvody, ale tento rok jeho odvody budú predstavovať sumu okolo 300,- eur na mesiac, súd konštatuje, že po odpočítaní výdavkov, ktoré súd neuznal a to splátku úveru vo výške 167,- eur a jeho zlozvyk, za ktorý zaplatí mesačne 130 - 140,- eur, otec tieto výdavky súdom neuznané použije na odvody, ktoré do budúcnosti predpokladá v rozsahu 300,- eur mesačne, preto výživné v rozsahu 200,- eur mesačne súd určil po zhodnotení potrieb dieťaťa bez zdravotných obmedzení a za primerané možnosti a schopnosti povinného rodiča.

19. V § 25 zák.č. 36/2005 Z.z. o rodine je upravené stretávanie s maloletým dieťaťom, ods. 1, podľa ktorého rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa ods. 2, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa ods. 3, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

Podľa ods. 4, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa ods. 5, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

20. K úprave stretávania otca so synom súd uvádza, že naposledy bolo o stretávaní otca rozhodované v konaní vedenom pod č.k. 10P/271/2021-30 zo dňa 12.11.2021, v ktorom súd rozhodol rovnako ako v konaní o rozvod manželstva, lebo kolízny opatrovník pracujúci s rodičmi aj dieťaťom odporučil stretávanie zatiaľ za prítomnosti matky s vysloveným očakávaním od rodičov, že sa na frekvencii a rozsahu týchto stretnutí budú vedieť dohodnúť tak, ako sami pred ním uvádzali. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že otec sa opakovane obracal na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Humennom, ktorý informoval o tom, že zo strany manželky sú mu pri stretnutiach so synom D. kladené rôzne podmienky a obmedzenia, ktoré sa mu nepáčia a ktoré sa týkajú najmä toho, že matka maloletého chce určovať, kto z jeho rodiny smie byť na týchto stretnutiach prítomný a kto

nie. Odporúčaný poradensko-psychologický proces na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVR Humenné otec maloletého odmietol a nevidel v ňom význam. Otcovi maloletého bolo dané sociálne poradenstvo a bol usmernený ohľadom vhodnej komunikácie s manželkou a spôsobu, akým sa má v kontakte s matkou maloletého domáhať plnenia svojich práv. Otec už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa chcel so synom stretávať bez prítomnosti matky, ktorá sa dňa 29.10.2021 na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Humennom vyjadrila, že si neželá stretávanie otca so synom v jej neprítomnosti, lebo syn je na ňu veľmi naviazaný a neustále si vyžaduje jej prítomnosť. Maloletý veľmi dobre reaguje aj na cudzích ľuďoch a nikoho sa nebojí, ale na druhej strane, po krátkej chvíli začne matku hľadať a je nespokojný, preto si matka nevedela predstaviť 8 hodín strávených so synom bez nej. Matka mala už v čase rozhodovania o neodkladnom opatrení pochybnosti o tom, či by sa otec o syna vedel postarať tak, ako treba a ako je maloletý D. zvyknutý, lebo otec nepozná jeho potreby ani návyky, preto svoju prítomnosť na stretnutiach považovala za nevyhnutnú. Matka si svoju prítomnosť v prostredí starých rodičov, s ktorými nemá dobré vzťahy, nevedela predstaviť. Matka mala výhrady najmä k starému otcovi maloletého, ktorý podľa nej stojí za rozpadom ich manželstva. Rodičom bol sprostredkovaný poradensko-psychologický proces na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVR Humenné, zameraný na riešenie partnerského konfliktu z dôvodu, aby sa tento ďalej neprenášal do rodičovskej roviny vzťahu medzi manželmi a nemal negatívny dopad na výchovu maloletého D.. Kolízny opatrovník vyslovil, že narušený vzťah medzi rodičmi maloletého a súčasný stav ich komunikácie si vyžaduje úpravu styku maloletého D. s otcom, že za súčasnej konštelácie vzťahov v rodine, s ohľadom na vek mal. dieťaťa a skutočnosť, že najbližšia vzťahová osoba je pre maloletého matka, je tohto času v záujme maloletého D. upraviť jeho stretnutia s otcom za prítomnosti matky. Rodičia síce majú navzájom výhrady k svojim rodinám a obaja rovnako odmietajú pobyt v domácnosti toho druhého, ale je namieste, aby v záujme svojho spoločného dieťaťa aktívne pristúpili k zmene tohto postoja, a to aj za pomoci sprostredkovaného psychologického poradenstva. Maloletý D., rozvíjanie jeho vzťahu s otcom a jeho kontakt so širšou rodinou z oboch strán nesmie byť ovplyvňovaný nespracovanými emóciami vlastných rodičov. V nadväznosti na to orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Humennom vo funkcii kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa navrhol rozsah aj spôsob stretávania, ktorému súd vyhovel rovnako aj v tomto konaní. Pri určovaní rozsahu a spôsobu stretávania bol zohľadňovaný vek dieťaťa, jeho prirodzené citové naviazanie na matku, ako aj denný režim dieťaťa. Sledovaný bol účel zachovania citových väzieb medzi maloletým a otcom, s možnosťou jeho ďalšieho budovania súd zatiaľ nepristúpil k úprave styku maloletého s otcom bez prítomnosti matky, lebo dieťa je ešte v útlom veku, je zvyknutý na prítomnosť matky a počas konania otec sám uviedol, že nemá výhrady k tomu, aby bola pri stretávaní matka prítomná. V snahe o dosiahnutie rozumného a pravidelného styku, súd upravil styk v priebehu týždňa a cez víkend striedavo v domácnosti matky a aj v domácnosti otca spôsobom uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia.

21. Podľa § 23 Civilného mimosporového poriadku ods.1, konanie sa začína na návrh. Podľa ods. 2, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

Podľa § 40 Civilného mimosporového poriadku súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu. Sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou, v súlade s ktorou je súd viazaný žalobou. Táto zásada sa uplatní aj v konaniach mimosporových, avšak výhradne len v tých prípadoch, keď konanie možno začať aj bez návrhu. V intenciách čl. 5 Civilného mimosporového poriadku je prelomená dispozičná zásada v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Zároveň je uvedené prejavom vyšetrovacieho princípu, keď súd musí z úradnej povinnosti vyšetrovať skutočný stav veci. Týmto vstupuje do popredia aj princíp zakotvený v čl. 1, s ktorým prejednávanie a rozhodovanie o niektorých veciach nie je len v rukách a v záujme účastníkov, ale naopak, je tu prítomný verejný záujem štátu. V konaniach ktoré možno začať aj bez návrhu súd nie je viazaný návrhom účastníkov uvedených v návrhu na začatie konania. Súd tak nie je viazaný navrhovanou výškou výživného vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pričom pre aplikáciu tejto zásady nie je rozhodujúce, či sa konanie začalo na návrh účastníka konania, alebo sa začalo vydaním uznesenia o začatí konania podľa § 23 ods. 2CMP. Postačuje, že konanie sa môže začať aj bez návrhu. Výrok rozhodnutia preto neobsahuje súčasne aj zamietavý výrok, lebo z výroku samotného rozhodnutia je zrejme, ako súd rozhodol inak, od petitu uvedeného v návrhu na začatie konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.

U p o z o r n e n i e : Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že opäť prijíma svoje predošlé priezvisko.